

การขยายความสัมพันธ์ระหว่างเยอรมนีกับอินเดีย

อินเดียเป็นพันธมิตรกลางสำหรับนโยบายต่างประเทศของเยอรมนีและยุโรปในอินโดแปซิฟิก ซึ่งแนวทางปฏิบัติในปี 2020 ของเยอรมนีและข้อตกลงร่วมในเดือนพฤศจิกายนปี 2021 ต่างก็เน้นย้ำถึงความสำคัญของการขยายความสัมพันธ์กับอินเดีย ในการผลักดันระเบียบพหุภาคีและกฎเกณฑ์ในอินโดแปซิฟิก ทั้งสองฝ่ายควรขยายความร่วมมือไปยังประเทศที่สาม นอกเหนือจากการกระชับความสัมพันธ์ทวิภาคีให้แน่นแฟ้นยิ่งขึ้น ความร่วมมือแบบไตรภาคี ดังกล่าวอาจเป็นการประกาศถึงขั้นตอนใหม่ของความเป็นหุ้นส่วนทางยุทธศาสตร์ระหว่างอินโด-เยอรมนี โดยอินเดียมีบทบาทสำคัญในการพิจารณาทางภูมิรัฐศาสตร์ของวอชิงตันและบรัสเซลส์ ของการแข่งขันอย่างเป็นระบบระหว่างจีนกับสหรัฐอเมริกา (US) จากระยะยาว ถือเป็นประเทศเดียวที่สามารถถ่วงดุลจีนในเชิงประชากรและเศรษฐกิจในอินโดแปซิฟิก ในบริบทนี้ สหรัฐฯ มีได้เสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเมือง การทหารและความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจกับอินเดียเป็นเวลานานมาแล้ว

ความสัมพันธ์อินโด-เยอรมนี : โอกาสและความท้าทาย

ท่ามกลางฉากหลังของการเปลี่ยนแปลงภูมิรัฐศาสตร์และเศรษฐกิจในอินโดแปซิฟิก เยอรมนีมุ่งมั่นที่จะกระชับความสัมพันธ์กับอินเดีย ซึ่งรัฐบาลเยอรมนีต้องการจุดสมดุลระหว่างบรรทัดฐานของความปรารถนาและผลประโยชน์ทางภูมิรัฐศาสตร์ โดยในเดือนพฤศจิกายน 2563 เยอรมนีและอินเดียมีข้อตกลงกันตั้งแต่ปี 2564 รัฐบาลเยอรมนีและอินเดียได้จัดให้มีการปรึกษาหารือทวิภาคีทุกสองปี ทั้งสองประเทศแบ่งปันความเชื่อมั่น เกี่ยวกับโครงสร้างในอนาคตของระบบระหว่างประเทศ ความสัมพันธ์ทางการเมืองของอินโดและเยอรมนี ยังไม่บรรลุถึงศักยภาพของตน อย่างเช่น การเจรจาทางการเมืองระดับสูงระหว่างเยอรมนีและอินเดียเกิดขึ้นไม่บ่อยนักในช่วงไม่กี่ปีที่ผ่านมา เหตุผลหนึ่งคือปริมาณการค้าที่ต่อเนื่องของเยอรมนีกับอินเดียซึ่งน้อยกว่า 10% ของปริมาณการค้ากับจีนในปี 2020 การเจรจาที่เข้มข้นยิ่งขึ้น ระหว่างผู้แทนรัฐบาลในระดับรัฐบาลกลางและระดับรัฐอาจทำให้จุดร่วมทางการเมืองลึกซึ้งยิ่งขึ้น เยอรมนีเป็นคู่ค้าที่สำคัญที่สุดของอินเดียในยุโรป แต่อินเดียเป็นเพียงคู่ค้ารายใหญ่อันดับสี่ของเยอรมนีในภูมิภาคอินโดแปซิฟิก ในปีที่ผ่านมาอินเดียเป็นประเทศเดียวที่ได้รับเลือกให้เป็นพันธมิตรถึงสองครั้งของ (Hannover Messe) ฮันโนเวอร์เมสเซ่ งานแสดงสินค้าอุตสาหกรรมและนวัตกรรมที่ใหญ่ที่สุดหนึ่งในยุโรป การพึ่งพาซึ่งกันและกันทางเศรษฐกิจของอินโด - เยอรมนีเพิ่มขึ้นในช่วงเวลาที่ผ่านมาในปี 2563 โดยบริษัทเยอรมันกว่า 1,700 แห่ง จัดหางานมากกว่า 400,000 ตำแหน่งในอินเดีย ในเวลาเดียวกัน บริษัทอินเดียมีมากกว่า 200 แห่ง มีสำนักงานจดทะเบียนในประเทศเยอรมัน โดยลงทุนมากกว่า 6.5 พันล้านยูโรในประเทศ แม้จะมีปัญหาตลาดอินเดียยังคงแข็งแกร่งเติบโตและมีโอกาสสูงเพื่อการร่วมมือกับเยอรมัน รวมทั้งในด้านโครงสร้างพื้นฐาน พลังงาน และสิ่งแวดล้อมและเทคโนโลยีขั้นสูง

อย่างไรก็ตาม สองประเด็นสามารถกำหนดปัญหาในอนาคต: ด้านหนึ่ง

กฎหมายของเยอรมันว่าด้วยห่วงโซ่อุปทานที่ยั่งยืนอาจส่งผลกระทบต่อบริษัทเยอรมนีและพันธมิตรในอินเดีย ในทางกลับกัน ในปี 2563 รัฐบาลอินเดียประกาศว่าจะดำเนินตามนโยบายเศรษฐกิจที่เป็นอิสระมากขึ้นเพื่อตอบสนองต่อการระบาดใหญ่ ซึ่งรวมถึงการส่งเสริมภายในประเทศ บริษัทต่างๆ และอาจทำให้บริษัทขนาดเล็กและขนาดกลางจากต่างประเทศเข้าถึงตลาดอินเดียได้ยากขึ้น ในด้านนโยบายความปลอดภัย กรุงเบอร์ลินและกรุงนิวเดลีมีทัศนคติที่คล้ายคลึงกันของความท้าทายทางภูมิศาสตร์ที่สำคัญโดยเฉพาะอย่างยิ่งเกี่ยวกับบทบาทในอนาคตของจีนในภูมิภาค ในเดือนมกราคม 2565 เยอรมนีส่งสัญญาณตั้งใจที่จะเสริมสร้างความร่วมมือด้านความมั่นคงกับอินเดียโดยส่งเรือรบบาร์เยิร์นมาที่เมืองมูมไบ ซึ่งเยอรมนีและอินเดียอาจมีความคาดหวังที่แตกต่างกันในด้านนโยบายความปลอดภัย เช่น อินเดีย เนื่องจากมีความขัดแย้งในดินแดนของตนกับจีนและปากีสถานกำลังผลักดันความร่วมมืออย่างใกล้ชิดกับเยอรมนีในด้านอาวุธยุทโธปกรณ์ แต่หลังจากที่รัฐบาลเยอรมนีชุดใหม่ประกาศส่งออกอาวุธที่ค่อนข้างจำกัด และฝรั่งเศสยังคงเป็นประเทศที่ใหญ่ที่สุดของอินเดียและเป็นพันธมิตรที่สำคัญในยุโรป

ด้านหนึ่งของความสัมพันธ์ระหว่างอินโด-เยอรมนี มีศักยภาพสูงในด้านสังคม การเมือง ในรูปแบบความร่วมมือใหม่ระหว่างสหพันธรัฐของเยอรมนีและอินเดีย รวมถึงระหว่างมหาวิทยาลัย สถาบันวิจัย และเมืองพี่น้อง แต่ในทางกลับกัน มันอยู่ในขอบเขตนี้ที่ขัดแย้งมีแนวโน้มจะทวีความรุนแรงขึ้น โดยนโยบายต่างประเทศของเยอรมนี มุ่งส่งเสริมประชาธิปไตย สิทธิมนุษยชน และภาคประชาสังคมที่มีชีวิตชีวา ในอินเดียคุณภาพของระบอบประชาธิปไตย ได้เสื่อมโทรมลงเป็นเวลาหลายปี และสิทธิทางจิตใจขั้นพื้นฐาน เช่น เสรีภาพในการแสดงออกก็ถูกกดขี่มากขึ้นเรื่อย ๆ แน่ใจว่าสิ่งนี้ส่งผลกระทบต่อองค์ภาคประชาสังคมในเยอรมนี นอกเหนือไปจากพันธมิตรในอินเดีย การขยายความสัมพันธ์กับอินเดียจึงทำให้รัฐบาลผสมของเยอรมนีต้องสร้างสมดุลระหว่าง

ค่านิยมทางการเมืองและประโยชน์เชิงกลยุทธ์ซ้ำแล้วซ้ำอีก ความคล้ายคลึงทางภูมิศาสตร์ที่เพิ่มขึ้น และศักยภาพทางเศรษฐกิจนั้น ตรงกันข้ามกับการโต้เถียงทางการเมืองและสังคมที่เพิ่มสูงขึ้น

ความร่วมมือแบบไตรภาคี - ความร่วมมือระดับใหม่

อินเดียและประเทศตะวันตกมีความสนใจร่วมกันในการสร้างระเบียบตามกฎในอินโดแปซิฟิก การขยายและความสัมพันธ์ทวิภาคีที่ลึกซึ้งยิ่งขึ้น เป็นขั้นตอนที่สำคัญ แต่เป็นมิติใหม่ของการร่วมมือสามารถเห็นได้ในการดำเนินการร่วมกันในประเทศที่สามารถอภิปรายเกี่ยวกับความร่วมมือแบบไตรภาคีเกิดขึ้นพร้อมกับ การปรากฏตัวของรัฐผู้บริจาครัฐใหม่ โดยเฉพาะ BRICS (บราซิล, รัสเซีย, อินเดีย, จีน, และแอฟริกาใต้) และเน้นที่ความร่วมมือระหว่างรัฐผู้บริจาครูปแบบดั้งเดิม ซึ่งมักจะเป็นสมาชิกของความร่วมมือช่วยเหลือด้านการพัฒนาคณะกรรมการ (DAC) ขององค์กรเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนาและรัฐหนึ่งหรือหลายรัฐของ Global South ในประเทศที่สาม แม้จะมีความท้าทายด้านการบริหาร แต่โครงการความร่วมมือแบบไตรภาคี ขั้นตอนของเยอรมนีก็ได้รับการพัฒนาพร้อมกับประเทศต่าง ๆ เช่น บราซิล และเม็กซิโก เช่น ในรูปแบบของโครงการต่อต้านโรคเอดส์ของเยอรมัน-บราซิล ในภาษาละตินอเมริกา นอกจากนี้ กองทุนระดับภูมิภาคของเยอรมนีเพื่อความร่วมมือแบบไตรภาคี ในละตินอเมริกา และแคริบเบียน กำลังถูกนำมาใช้เพื่อเสนอหลักสูตรเสริมสร้างศักยภาพเป้าหมายในด้านความร่วมมือพัฒนาสำหรับพันธมิตรของ Global South เพื่อฝึกอบรมในการดำเนินการและการจัดการโครงการความร่วมมือแบบไตรภาคี อย่างไรก็ตาม จนถึงตอนนี้ ความร่วมมือแบบไตรภาคีเป็นเพียงส่วนเล็กๆ ของเยอรมนี ความร่วมมือด้านการพัฒนาโดยรวมคิดเป็นสัดส่วนเพียงร้อยละ 0.047 ของงบประมาณทั้งหมดของรัฐบาลกลางเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนา (BMZ) ในเอกสารแสดงจุดยืนเกี่ยวกับความเป็นหุ้นส่วนระดับโลก (2021) และบนความร่วมมือแบบไตรภาคี (2022), BMZ ระบุความร่วมมือแบบไตรภาคีเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาความร่วมมือส่งเสริมเยอรมนีเหนือ-ใต้

ความร่วมมือใต้-ใต้ของอินเดีย

แม้จะมีการเติบโตทางเศรษฐกิจ อินเดียยังคงเป็นหนึ่งในผู้รับทุนสนับสนุนด้านการพัฒนาของเยอรมนีรายใหญ่ที่สุดในปี 2562 ได้รับความช่วยเหลือมากกว่า 1.6 พันล้านยูโรโดยกว่า 98 เปอร์เซ็นต์ ได้รับความช่วยเหลือผ่านความร่วมมือทางการเงิน ในส่วนของอินเดียผ่านโครงการความร่วมมือด้านเทคนิคและเศรษฐกิจของอินเดีย (ITEC) ได้ให้การศึกษาศึกษาและฝึกอบรมตลอดจนเงินกู้และเครดิตไปยังประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก ภาคใต้ตั้งแต่กลางทศวรรษ 1960 การจัดสรรของเงินทุนภายในกรอบนี้ไม่ได้ขึ้นอยู่กับตามเกณฑ์ของ DAC แต่กลับปฏิบัติตามนโยบายต่างประเทศ ความมั่นคง และเศรษฐกิจของอินเดียแทนการริเริ่มของ ITEC เป็นเครื่องมือสำคัญของนโยบายต่างประเทศและความมั่นคงของอินเดีย และมีเป้าหมายเพื่อส่งเสริมผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจของกรุงนิวเดลีในต่างประเทศ คุณสมบัติเด่นของโครงการรวมถึงการฝึกอบรมเสนอให้เกิดขึ้นในอินเดียและและผู้เข้าร่วมประชุมส่วนใหญ่เป็นผู้มีอำนาจตัดสินใจทางการเมืองและการบริหารจาก Global South

พื้นที่และพื้นที่ปัญหาของความร่วมมือแบบไตรภาคี

โดยสามารถระบุพื้นที่เฉพาะได้หลายแบบ ซึ่งความร่วมมือแบบไตรภาคี อินโด - เยอรมนีในอนาคตนั้น ความร่วมมือดังกล่าวได้มีความพยายามที่จะเกิดขึ้นและทำให้เป็นสากลเมื่อ 10 ปีก่อน โดยการทำการตลาดระบบประกันสุขภาพของอินเดีย ที่ได้รับการพัฒนาด้วยการสนับสนุนของสมาคมระหว่างประเทศ แซมเมอร์เบท ในช่วงไม่กี่ปีที่ผ่านมาอินเดียได้ขยายขีดความสามารถด้าน e-governance อย่างมีนัยสำคัญ โดยพัฒนาความเชี่ยวชาญที่เป็นที่ น่าสนใจของหลายรัฐใน Global South ซึ่งความสามารถด้านดิจิทัลดังกล่าว ได้แก่ เอกลักษณะทางอิเล็กทรอนิกส์ เอกสาร เช่น บัตร Aadhaar ฐานข้อมูลกลางแห่งชาติที่รวบรวมข้อมูลประจำตัวบุคคลซึ่งรวมถึงข้อมูลอัตลักษณ์ทางชีวภาพอย่างลายนิ้วมือ และภาพสแกนม่านตา หรือ อินเทอร์เน็ตการชำระเงินแบบรวม (UPI) ซึ่งรวมระบบธนาคารออนไลน์ทั้งหมดไว้ในแอปมือถือเดียวและอนุญาตให้ดำเนินการโอนแบบเรียลไทม์อินเดียยังมีส่วนร่วมกับประเทศต่าง ๆ ในภูมิภาคมหาสมุทรอินเดียและแอฟริกาตะวันออก ดำเนินโครงการสร้างเมืองที่มีเป้าหมายเพื่อส่งเสริมเศรษฐกิจทางทะเล ปรับปรุงการปกป้องชายฝั่งของระบบนิเวศและการเพิ่มขึ้นในประมงที่ผิดกฎหมาย

อย่างไรก็ตาม ปัญหาเหล่านี้ อาจเป็นอุปสรรคในการดำเนินการที่มีศักยภาพของความร่วมมือแบบไตรภาคี โดย **ประการแรก** อินเดียต้องเอาชนะอุปสรรคทางการเมือง โดยการร่วมมือกับชาติอื่น ซึ่งเยอรมนีให้คำมั่นสัญญาและประเทศที่บริจาคร่วมมือกัน ในกรณีนี้คือ ให้อินเดียปฏิบัติตามแนวทางของ DAC ซึ่งอินเดียยังไม่สามารถปฏิบัติตามกฎเหล่านี้ได้ **ประการที่สอง** ความร่วมมือพันธมิตรใน Global South รวมทั้ง อินเดียไม่ค่อยมีกลยุทธ์ DAC ที่เป็นรูปธรรม **ประการที่สาม** ความแตกต่างในแนวทางการจัดซื้อจัดจ้างหรือการประเมินและการปฏิบัติตามมาตรฐานสิ่งแวดล้อม และสังคมด้วย ความร่วมมือที่ซับซ้อนและต้องการความพยายามในการประสานงานมากขึ้นระหว่างฝ่ายที่เกี่ยวข้อง แม้จะมีการพิสูจน์เชิงโครงสร้างในสถาบันของอินเดีย และทรัพยากรทางการเงินที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ในด้านความร่วมมือด้านการพัฒนาโครงการต่าง ๆ ได้รับการจัดการอย่างช้าๆ เนื่องจากของอินเดียขาดความสามารถ ไม่มีข้อมูลใด ๆ เกี่ยวกับความมีประสิทธิภาพของโครงการไตรภาคีที่ดำเนินการริเริ่มและที่เสร็จสิ้นแล้ว การเรียนรู้จากประสบการณ์ก่อนหน้านี้และการแก้ไขจึงแทบจะเป็นไปไม่ได้เลย

การรับรู้ทางภูมิศาสตร์ที่คล้ายคลึงกันนี้ เป็นรากฐานสำหรับการขยายความสัมพันธ์ของอินโดและเยอรมนี ซึ่งเศรษฐกิจอินเดียยังคงเติบโตอย่างต่อเนื่องสำหรับบริษัทเยอรมนี นอกจากนี้ยังมีความสนใจในการขยายความสัมพันธ์กับเยอรมนี และมุ่งเน้นที่การถ่ายทอดเทคโนโลยีเป็นพิเศษ อย่างไรก็ตามเยอรมันจะพบว่าเป็นการยากที่จะประเมินประนอมค่านิยมของตน โดยมีผลประโยชน์เชิงยุทธศาสตร์โดยเฉพาะด้านนโยบายสังคม ซึ่งในแง่ของผลประโยชน์เชิงกลยุทธ์ของเยอรมันในอินโดแปซิฟิก ความสัมพันธ์ทวิภาคีกับอินเดียควรขยายให้ครอบคลุมถึงความร่วมมือแบบไตรภาคีที่จะเป็นก้าวใหม่ที่มีคุณภาพและจะเป็นหุ้นส่วนทางยุทธศาสตร์ไปสู่ระดับต่อไป ความร่วมมือในประเทศที่สามในมหาสมุทรอินเดีย หรือ ภูมิภาคแอฟริกาตะวันออกในสาขาต่าง ๆ เช่น e-governance หรือการเสริมสร้างขีดความสามารถเพื่อผลประโยชน์ร่วมกันของเยอรมันและอินเดียในการสร้างระเบียบตามกฎในอินโดแปซิฟิก

ที่มา : <https://www.swp-berlin.org/en/publication/expanding-germanys-relations-with-india>

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมกรุณาติดต่อ ศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ

๖๒ ถนนวิภาวดีรังสิต แขวงดินแดง เขตดินแดง กรุงเทพฯ ๑๐๕๐๐

admin_info@sscthailand.org

๐ ๒๒๗๕ ๕๗๑๕-๑๖

ศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ : Strategic Studies Center

<https://www.facebook.com/sscthailand.org/>

จัดทำโดย ศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ